

Hieronder een voorbeeldtekst om een indruk te geven van de studiebijbel waaraan 'Bijbel als Zwaard' (BaZ) werkt. Deze studiebijbel heeft als basis de Statenvertaling en de NBG'51, met daarbij aanpassingen gebaseerd op de Aramese Peshitta en Griekse grondteksten. Aan deze studiebijbel wordt nog gewerkt, en ook al doen we ons uiterste best, toch kan ons werk soms fouten bevatten. Dit haalt niet weg dat de boodschap en het onderwijs zeer waardevol zijn om daarmee dieper de waarheid te leren kennen en toe te passen.

Versie 1.35 - Copyright – 2026. Dit werk mag in zijn geheel vrij worden gekopieerd en doorgegeven, zolang daar geen geld voor wordt gevraagd. Hiervoor hoeft je geen toestemming te vragen, maar als het kan, graag een vermelding plaatsen. Wil je voor Gods eer en de bouw van Zijn Koninkrijk gedeelten kopiëren en aanpassen, neem dan gerust contact met ons op: info@Bijbel-Zwaard.nl

✧ ROMEINEN 2 & 3 BaZ ✧	
DUISTERNIS/MIX	LICHT/PUUR
2 1 Daarom, o mens¹, wie je ook bent die anderen oordeelt, je bent niet te verontschuldigen; want waarin jij een ander oordeelt, veroordeel je jezelf, omdat jij die oordeelt dezelfde dingen doet. 2 En wij weten dat het oordeel van God over degenen die zulke dingen doen, naar waarheid is (terecht is). 3 Maar denkt jij, o mens, die hen oordeelt die zulke dingen doen, en hetzelfde doet; dat jij aan het oordeel van God zult ontkomen? 4 Of veracht² je de rijkdom van Zijn goedertierenheid, verdraagzaamheid en lankmoedigheid, niet wetende dat de goedertierenheid van God je tot bekering leidt?³ 5 Maar naar de mate van je eigenwijze en onbekeerde hart⁴, ben je voor jezelf toorn aan het ophopen, voor de dag van toorn en openbaring van Gods rechtvaardig oordeel.⁵	¹ Paulus spreekt hier hen aan die weten wat zonde is, maar zelf daarin blijven wandelen. (Rom 2:21-24, 1Joh 3:4) ² Wanneer wij ons niet bekeren van de bewuste zonden in ons leven, dan verachten we Gods goedertierenheid. ³ De tijd die God ons geeft, voordat Hij ons naar onze werken zal oordelen, is tijd waarin Hij ons de gelegenheid geeft om tot inkeer te komen en ons te bekeren van slechte werken. Kennis van Gods goedertierenheid behoort in ons respect en dankbaarheid te bewerken, iets dat ons behoort te motiveren om ons volledig te bekeren. (1Joh 3:3) ⁴ In de Bijbel wordt met 'hart' vaak verwezen naar ons 'denken'. (GEN 6:5, 8:21, 17:17, SPR 2:2, 7:7, 24:2, NEH 6:8, JER 31:33, HEB 8:8, 10:16, MAR 7:21, LUK 5:22) ⁵ Dit is het thema waar Paulus in deze verzen over spreekt. Hij legt uit wie wel en wie niet de belofte met het eeuwige leven zal beërven. Dit onderwijs is deel van het Evangelie, zoals hij schrijft in vers 16.
6 Die iedereen (gelovigen en ongelovigen) zal vergelden naar zijn daden (werken). ⁶	
⁶ (MAT 25:34-36, 1PET 1:14-17, OPEN 3:15-16, 20:12-13, PRE 12:13-14, JER 17:10, 2KOR 5:10, GAL 6:7) Zoals Paulus ook in de volgende verzen uitlegt.	
⁷ Niet doen wat goed is, is doen wat slecht is. (MAT 7:19) ⁸ (SPR 21:21, GAL 2:17)	7 Aan hen die door te volharden in het doen van het goede⁷, zoeken naar heerlijkheid, eer en onsterfelijkheid, aan hen geeft Hij het eeuwige leven.⁸
8 Maar wie eigenwijs zijn en niet de waarheid gehoorzamen, maar de onrechtvaardigheid,⁹ zal Hij vergelden met toorn en woede.¹⁰	⁹ ✧ ROMEINEN 6:16 "Weten jullie niet dat aan wie je jezelf als dienaar (slaaf) beschikbaar stelt om te gehoorzamen, je een dienaar (slaaf) bent van wie je gehoorzaamt: of van de zonde [wat ons leidt] naar de dood, of van de gehoorzaamheid [wat ons leidt] tot gerechtigheid (vergeving en het eeuwige leven, ROM 2:13 & 6:22, JAK 1:25)." ¹⁰ De vernietiging in de hel, de tweede dood. (OPEN 21:8)
DOOD	LEVEN

9 Verdrukking en benauwdheid komt over iedereen die het slechte bewerkt,¹¹ eerst over de Jood, en zo ook over de [andere] volken¹²...	¹¹ <i>Het tegenovergestelde is het goede bewerken.</i> ¹² <i>(1PET 4:17-19)</i>
¹³ <i>God trekt het ene volk niet voor op het andere. (DEU 10:17, HAN 10:34-35) Of we nu fysiek besneden of onbesneden zijn, Jood of niet-Jood, dat maakt of we het eeuwige leven mogen ontvangen niet makkelijker of moeilijker. Niemand zal geoordeeld worden naar zijn status, maar naar zijn werken, de vruchten die er aan de boom hangen. (LUK 3:9, 6:43-45, 1KOR 7:19, ROM 2:6) Hierom spreekt Paulus over daders zijn van Gods Wet (instructies in het goede) en waarschuwt hij voor slechte werken.</i>	10 ...maar heerlijkheid, eer en vrede over ieder die het goede bewerkt¹³, eerst over de Jood, en zo ook over de [andere] volken. 11 Want er is geen aanzien naar de persoon bij God.¹³
12 Want zij die zonder de Wet (instructies/onderwijs)¹⁴ gezondigd hebben, zullen ook zonder de Wet verloren gaan, en zij die met [kennis van] de Wet gezondigd hebben, zullen door de Wet geoordeeld worden.¹⁵ 13A Want niet zij die de Wet horen¹⁶ zijn immers rechtvaardig voor God...	¹⁴ <i>Het Hebreeuwse woord 'torah' wordt vaak vertaald met 'wet', maar het betekent meer dan dat. Torah staat ook voor 'onderwijs'. God heeft Zijn onderwijs in wat goed en wat slecht is in Zijn ogen laten opschrijven in Zijn Torah/Wet. Hier verwijst Paulus ook naar in vers 18. Daarom is de Wet overtreden (zondigen, 1Joh 3:4) ook hetzelfde als het slechte/kwade bewerken, en Zijn Wet gehoorzamen is het goede bewerken.</i> ¹⁵ <i>Het tegenovergestelde is niet zondigen en Gods Wet gehoorzamen, dus niet alleen een hoorder te zijn.</i> ¹⁶ <i>Alleen kennis hebben van wat de Wet zegt over wat goed en wat kwaad is in de ogen van God, maakt niet dat we in Zijn ogen rechtvaardig wandelen. Als we geen daders zijn van Gods richtlijnen in rechtvaardigheid, dan zijn we onrechtvaardig, deel van hen die het slechte bewerken.</i>
¹⁷ <i>Dit verwijst naar het mogen ontvangen van eeuwig leven. (ZIE VERS 7) We zullen het leven niet ontvangen wanneer ons geloof dood is en niet de werken doet waartoe God ons oproept. (JAK 1:23-25 & 2:24, 1JOH 3:7A, ROM 3:31 & 6:16)</i> ¹⁸ <i>Omdat de oude natuur zich niet kan onderwerpen aan Gods Wet en die dus ook niet doen, weten we dat het hier moet gaan over de nieuwe natuur, de nieuwe mens die een nieuw hart heeft ontvangen. (ROM 8:7, 2PET 1:4, EZE 18:31, 36:26-27)</i> ¹⁹ <i>Dit getuigt ervan dat God de wet van zonde (ROM 7:23) van het hart heeft kunnen afsnijden en Zijn Wet daarvoor in de plaats heeft kunnen schrijven. Dit is een besneden hart. (ZIE VERS 29)</i> ²⁰ <i>Dit kan verwijzen naar het geweten. Het geweten dat zo belangrijk is om naar te luisteren. (1TIM 1:19, 3:9, 4:2, ROM 13:5, 1JOH 3:20-21)</i>	13B ...maar de daders van de Wet, [zij] zullen gerechtvaardigd worden.¹⁷ 14 Want wanneer de [mensen uit de andere] volken, die niet de Wet [op schrift] hebben, vanuit hun [nieuwe]¹⁸ natuur de dingen doen die overeenkomstig de Wet zijn, zijn zij, hoewel ze de Wet niet [op schrift] hebben, zichzelf tot Wet. 15 Zij tonen [dat] het werk van de Wet geschreven is in hun hart,¹⁹ en hun geweten getuige daarvan voor hen; [in dat] hun overdenkingen²⁰ elkander onderling beschuldigen of ook verontschuldigen,
16 [Zo zal het straks zijn,] op de dag wanneer God de verborgen daden van de mensen zal oordelen overeenkomstig mijn Evangelie (zoals hij in voorgaande verzen uitlegde), door Jesjoea de Gezalfde (Gods eeuwige Woord).²¹ 17 Zie, je²² wordt Jood²³ genoemd, je steunt op de Wet en roemt in God. 18 Je kent Zijn wil en weet te onderscheiden wat goed is, omdat je onderwezen bent uit de Wet.²⁴ 19 Daarbij ben je van jezelf overtuigd dat je een gids bent voor wie blind zijn, een licht voor hen die in duisternis zijn; 20 een leermeester van wie onwetend zijn, een opvoeder van hen die in verstand tekortschieten, [omdat] je in de Wet de belichaming van de kennis en de waarheid bezit.²⁵	

²¹ (JOH 12:48, ROM 2:12, JAK 2:9, 12) Paulus is een besneden Jood en deel van het volk dat God uitgekozen heeft om alle generaties door Zijn Wet nauwkeurig in acht te nemen. Paulus, die heel goed de Wet heeft bestudeerd en die kent, weet heel goed of het evangelie dat hij verkondigt daarmee overeenkomt of daar tegenin gaat. Nu getuigt hij in een rechtszaak, waar je zeker niet mag liegen en heel bewust je woorden uitkiest, dat hij zich aan de Wet van Mozes houdt en die niet heeft overtreden. (HAN 25:8 & 21:24) Dit betekent dat het Evangelie dat Paulus verkondigt overeen moet komen met wat God in Zijn Wet leert. In 1 Timotheüs 1:8-11 leert Paulus ook dat de Wet goed is en dat God Zijn Wet gegeven heeft om elke leer die afwijkt aan te wijzen als dwaalleer. Daarom is het belangrijk om naar waarheid te verstaan wat God door Zijn Wet leert, over hoe iemand uit de volken ingeënt kan zijn op de edele olijfboom (Israël) en met hen als één volk/lichaam/gemeente God kan dienen. (ROM 11:17-20) Dit is wat Paulus ook hier in de Romeinen-brief probeert uit te leggen. (ZIE VERS 26-27) Aan de gemeente in Korinthe, waarvan zeer waarschijnlijk onbesnedenen deel waren, schreef Paulus dat de generatie van Israël, die door Mozes Gods Wet ontving, hetzelfde geestelijke voedsel heeft gegeten en dezelfde geestelijke drank heeft gedronken als zij. (1KOR 10:1-6) Voor dit om waar te zijn moet de goede Boodschap (het Evangelie) volledig overeenkomen met wat de Mozes leert. Of niet alles wat Paulus gezegd heeft, of over hem geschreven staat, is waar. (ROM 2:13, 3:31, 7:12 & 22)

²² Het woordje 'je' hoeft in deze verzen niet te verwijzen naar één persoon. Waarschijnlijk spreekt Paulus hier meerdere Joodse broeders in de gemeente aan.

²³ Jood verwijst naar de Hebreeuwse naam "Jehoedah". Wat een mooie naam is, met een mooie betekenis. Jehoedah betekent namelijk "aanbidder van JAH". "JAH" is de korte versie van Gods Naam: יהוה (Jehovah/Jahweh). Deze korte versie van Gods Naam is ook terug te zien in het woord hallelu-ja (halleloe-JAH), wat "geprezen zij JAH" betekent.

²⁴ Het gaat hier niet alleen om de tien geboden. Alle woorden die God aan hen heeft gegeven, om die als een licht in de wereld te laten schijnen, zijn goed en waar. (2TIM 3:15-17, ROM 7:12, DEU 4:8)

²⁵ Omdat men weet dat de Wet de Leermeester/Gids/Opvoeder en Gods licht is, zijn deze onderwijzers in Gods Wet ervan overtuigd dat ook zij dit zijn. (GAL 3:24, PSA 119:43 & 142, JES 42:6-7, 49:6, HAN 13:47) Net als zij zijn ook wij hypocriet, als we weten wat goed is in Gods ogen, maar we doen het niet. (JAK 4:17, MAT 24:45-51)

21 Daarom, jij die anderen onderwijst, onderwijs je jezelf niet? Jij die verkondigt: “Je mag niet stelen”, steel jij? 22 Jij die zegt; “pleeg geen overspel”, pleeg jij overspel? Jij die van de afgoederij een gruwel hebt, rooft jij [Gods] heiligdom?²⁶ 23 [Nu,] jij die je verheugd in de Wet (Gods Woord), door deze Wet te overtreden onteer je God!²⁷ 24 Want de Naam van God wordt vanwege jullie [wetsovertredingen] gelasterd onder de volken, gelijk geschreven is.²⁸	²⁶ De gemeente is het heiligdom van God en wordt die niet beroofd wanneer wij iets van de heiligheid ervan wegnemen door het te vermengen met het seculiere? ²⁷ De Wet overtreden is volgens Paulus een belediging tegen God. Als je oprecht onderzoekt wat Paulus zegt, dan kun je zien dat hij nooit tegen de Wet van Mozes predikt, maar alleen spreekt tegen het misbruiken ervan. (1TIM 1:8, HAN 25:8) ²⁸ (EZE 36:23-27)
²⁹ (ROM 3:1-2) Besneden zijn naar hoe God het bedoeld heeft en niet naar onwettig gebruik daarvan. (GAL 5:2-4)	25A Want besneden zijn heeft werkelijk een voordeel,²⁹ althans, wanneer je doet wat de Wet zegt...
25B ...maar als je een overtreder van de Wet bent, [dan] word je besneden staat [voor] onbesneden beschouwd.³⁰	³⁰ Ook al is het verbond van de belofte met de nakomelingen van Abraham gesloten, en is de fysieke besnijdenis daar het teken van (GEN 17), door buiten de Wet te wandelen worden ook zij voor onbesneden beschouwd; wat inhoudt dat je dan geen deel hebt aan de belofte met Abraham. De belofte die Christus bevestigt heeft door Zijn bloed. (GAL 3:15-17) Paulus waarschuwt hier voor, opdat zij zich zouden bekeren van hun wetsovertredingen en wel deel daaraan zouden hebben.

³¹ Op deze plaats in de Peshitta staat: פוקדנה wat geboden betekent. Gods geboden zijn Zijn richtlijnen voor hoe rechtvaardig te leven. ³² Iemand die de Wet in acht neemt/vervult, bewijst dat hij door te luisteren naar Gods Geest zijn hart heeft laten besnijden en de Wet daarin heeft laten schrijven. (ROM 2:29, KOL 2:11, 1PET 1:22-23) Hij heeft zijn oude vleeselijke natuur laten wegsnijden en heeft daarvoor in de plaats deelgekregen aan de Goddelijke natuur. (ROM 8:7, EZE 36:26-27, 2PET 1:3-4) ³³ Zij zullen samen met de Gezalfde regeren en oordelen, wanneer Hij komt om in Gods Naam recht te spreken. (MAT 12:41-42, 1KOR 6:3, OPEN 20:4-6) ³⁴ In de tijd van Paulus werd onder de Joden gedacht dat alleen wie Joods was, deel had aan de belofte. (HAN 10:28-35 & 11:17-18) De geadresseerden begrijpen dat met 'Jood' verwezen wordt naar iemand die deel heeft aan de belofte met het eeuwig leven. ³⁵ Om deel te hebben aan de Joodse Messias en de belofte, moet zowel Jood als niet-Jood van hart besneden zijn. De fysieke besnijdenis en het fysiek deel uitmaken van Gods uitgekozen volk is het schaduwbeeld dat daarnaar verwijst. (ROM 8:13, KOL 2:11) ³⁶ Niet omdat iemand als Jood geboren is, uit het nageslacht van Abraham en op de 8ste dag besneden, heeft hij daardoor automatisch deel aan de belofte. God heeft dit niet beloofd door de letter (Zijn Woord). Ook zijn hart moet besneden worden. ³⁷ Omdat alleen God het hart kan besnijden door Zijn Geest en Woord, komt de lof van Hem.	26 Zo ook, wanneer een onbesnedene de rechtvaardigheid³¹ van de Wet in acht neemt, zal zijn onbesneden staat dan niet beschouwd worden als voor besneden? (JES 56:1-8) 27 En de onbesnedene, die de Wet vervult vanuit zijn natuur³² zal jou, die met de letter en de besnijdenis, de Wet overtreedt, oordelen.³³ 28 Want niet hij is een Jood, die het uitwendig is; niet [hij] die zichtbaar in zijn vlees besneden is. 29 Maar hij is een Jood,³⁴ die het in het verborgene is; die van de besnijdenis van het hart, door de Geest,³⁵ niet vanwege de letter,³⁶ van wie de lof niet van mensen komt, maar van God.³⁷
3 1 Welk voordeel heeft de Jood dan? Of wat voor nut heeft de besnijdenis? 2 Veel, in alle opzichten; want dit is wel het eerste, dat [aan] hen de woorden van God zijn toevertrouwd.¹	
¹God heeft Zijn woorden (instructies en geboden) door Mozes laten opschrijven en aan Israël in bewaring gegeven. (EXO 19:6-7) Hij heeft Zijn Woord aan Israël toevertrouwd, niet om het voor henzelf te houden, maar om als Gods volk, met Zijn priesters, de andere volkeren te onderwijzen. (ROM 9:4, MAL 2:5-7, DEU 4:5-8) Iets wat je ook hier, in wat Paulus schrijft, terugziet. (ROM 2:17-22) Gods Wet is de belichaming van de waarheid en het bevat de kennis van hoe door het geloof zalig te worden en deel te hebben aan de belofte. (2TIM 3:15, 1TIM 1:8-10, 1KOR 10:1-6, HEB 4:2, ROM 2:13 & 2:18-20) Het is de door God gegeven Leermeester en Gids die naar het leven door Christus leidt.	
3A Want als sommigen van hen (Gods fysiek uitgekozen volk) niet trouw waren,² zal hun ontrouw...	² Aan God en Zijn Woord, de waarheid. (ROM 11:17, JER 11:16)
³ Het Griekse woord πίστις (pistis) betekent naast geloof ook trouw / loyaliteit, en omdat het hier over de πίστις (pistis) van God gaat en de context daarbij over gehoorzaamheid spreekt, gaat het hier zonder twijfel over trouw en niet alleen over geloof. De verwante Griekse woorden in dezelfde zin en daaromheen zijn hiermee verbonden en spreken daarom ook over trouw of ontrouw en niet alleen over vertrouwen (geloven). Voor meer informatie hierover kun je de studie lezen: "De rechtvaardige zal leven door ...".	3B ...de trouw³ van God te niet doen? (Zal God, omdat sommigen ontrouw zijn, Zijn afspraken/verbonden met heel Zijn volk dan verbreken?)

4 Absoluut niet! Want God is waarachtig (*spreekt waarheid en komt al Zijn woorden na*), maar de mensheid is niet waarachtig (*elk volwassene heeft gezondigd*). Zoals het geschreven staat: “Zodat U rechtvaardig wordt bevonden in Uw woorden en overwint in Uw rechtsgedingen.” **5** Indien nu onze onrechtvaardigheid (*wetsovertredingen*) Gods rechtvaardigheid bevestigt, wat zullen wij [dan] zeggen? [Dat] God Die wraak uitvoert onrechtvaardig is?⁴ (Ik spreek [dit] overeenkomstig de mens.)⁵ **6** Absoluut niet! Want hoe zal God anders de wereld oordelen?

⁴ (DEU 32:35, ROM 12:19, HEB 10:30)

⁵ Misschien dat Paulus hiermee bedoelt dat hij dit schrijft overeenkomstig het denken van de onvernieuwde mens; overeenkomstig het redeneren dat verduisterd is door de wil van het vlees. (EFE 4:17-24, ROM 8:5)

7 Want als de waarheid van God door mijn leugen⁶ werd bevorderd tot Zijn heerlijkheid, waarom word ik dan nog als een zondaar veroordeeld? **8** Of is het zoals over ons gelasterd wordt en sommigen ons laten zeggen: “Laat ons het slechte doen opdat het goede komt.”?⁷ De veroedemnis⁸ van hen is rechtvaardig. **9** Wat dan? Worden wij (*besneden Joden*) voor beter gehouden?⁹ Nee, zeker niet; want wij hebben al eerder besloten dat beiden, Joden en niet-Joden, dat zij allen onder de zonde staan.¹⁰ **10** Overeenkomstig geschreven staat: Er is niemand rechtvaardig, ook niet een; **11** Er is niemand die begrijpt, niemand die God zoekt. **12** Zij zijn allen afgeweken, tezamen zijn zij verdorven. Er is niemand die goed doet, zelfs niet één. **13** Hun keel is een open graf; met hun tongen misleiden zij; vergif van adders is onder hun lippen. **14** Hun mond is vol van vervloeking en bitterheid; **15** Hun voeten zijn snel om bloed te vergieten; **16** Vernieling en ellende zijn in hun wegen; **17** De weg van vrede hebben zij niet gekend. **18** Vrees voor God staat hun niet voor ogen (*dat Hij ons naar onze werken zal oordelen*).¹¹ **19** Nu weten wij dat wat de Wet zegt, zij spreekt tot hen die onder de Wet zijn, opdat elke mond wordt gestopt en de gehele wereld schuldig staat tegenover God.¹²▼

⁶ Paulus bedoelt hiermee niet te zeggen dat hij een leugen zou hebben verkondigd. Paulus heeft het hier over valse beschuldigingen van anderen over wat hij geleerd zou hebben. (ZIE VERS 8, HAN 21:24, 25:7-8)

⁷ Door de Wet verbiedt God het slechte te doen en gebiedt Hij het goede te doen. De Wet overtreden is daarom ook gelijk aan het slechte doen.

⁸ De vernietiging in de poel van vuur/de hel. (OPE 20:14)

⁹ Oordeelt God de Joden naar een andere maatstaf dan de niet-Joden? Hebben zij er dan geen voordeel mee dat zij Gods Wet hebben ontvangen? (ROM 3:1)

¹⁰ Paulus spreekt hier over volken en niet zozeer over het individu, al is wat hij zegt ook toe te passen op ons persoonlijk. Niemand van ons volwassenen kan zeggen dat hij zonder zonde is: wij allemaal hebben gezondigd en staan schuldig voor God. (1JOH 1:8) Wij allemaal moeten bevrijd worden van de slavernij onder de wet van de zonde. (ROM 6:18 & 7:23, 2PET 2:19-20)

¹¹ Paulus citeert hier voor zijn Joodse broeders een aantal uitspraken uit Psalm 5, 10, 14, 36, 53 en Jesaja 59, om hen te laten zien dat ook het Joodse volk schuldig staat tegenover God, net als alle andere volken. Hiermee wil hij hen helpen begrijpen dat ook zij, besneden Joden, veroordeeld zijn als zij zich niet bekeren van hun overtredingen, en God hen niet zou vergeven door het bloed van Jesjoea. Met deze citaten wil Paulus niet zeggen dat niemand zich werkelijk kan bekeren van zijn slechte wegen en rechtvaardig leven. Dit kunnen we ook opmaken uit Bijbelverzen die getuigen van mensen die wel God vreesden en rechtvaardig leefden. (LUK 1:6 & 6:43-45, 2KOR 7:11)

✎ **HANDELINGEN 10:34-35** “En Petrus opende zijn mond en zei: “Waarlijk begrijp ik, dat God niet partijdig is (*niet alleen de besneden nakomelingen van Abraham aanneemt als Zijn kinderen*), maar onder alle volken diegene die Hem vreest en doet wat recht is, aanvaardbaar is voor Hem (*die neemt Hij aan*).”

▲¹² Zij die de Wet hebben ontvangen en kennis daarvan hebben. Paulus is hier nog altijd zijn vraag uit vers 9 aan het beantwoorden; dat Joden niet beter zijn dan hen die geen Jood zijn. Daarbij heeft Paulus ook eerst gezegd dat het ontvangen van Gods Wet/Woord iets goeds is, in het voordeel van de Joden ten opzichte van de andere volken. (ZIE VERS 1-2) God had Abraham en zijn nageslacht lief en heeft toen het nageslacht ging afdwalen van de belofte, de daden waardoor zij afdwaalden, opgesloten onder zonde door ze vast te leggen in de Wet. (GAL 3:19-24) Dit deed Hij om bekend te maken door welke daden wij mensen geen deel hebben aan de belofte van Abraham. Daarom is de Wet ook de leermeester die ons inzicht geeft in wat zonde is, de daden waarvan we ons moeten bekeren willen we leven ... (PSA 19:8, 2TIM 3:15-17, 1TIM 1:8-10, HAN 17:30) Maar door ons te bekeren van onze wetsovertredingen worden wij niet, doordat we nu wel de Wet naleven, uit werken gerechtvaardigd/vergeven. De Wet getuigt samen met...

...de profeten dat God uit genade zal moeten vergeven (onze wetsovertredingen zal moeten rechtvaardigen). De Wet wijst niet werken aan als de manier waaruit, of de basis waarop, God ons mensen hun overtredingen rechtvaardigt. Ook de dierenoffers konden dit niet bewerken. (MICH 6:7, HEB 10:4-5) Wel bevatten ze de geestelijke onderwijzing en verwijzing naar het Offer waarin God zelf zou en moest voorzien: Het ware bloed dat verzoening kan doen. (LEV 17:11, JES 53:10B) Als we kijken naar de verschillende wetten van de verschillende landen in de wereld, bestaat er dan een land dat een wet heeft die de overtreders ervan rechtvaardigt op basis van het feit dat ze zijn gestopt met het overtreden van hun grondwet, zonder voor de schuld van de overtreding te betalen? Ook Gods Wet werkt niet zo. (GAL 2:15-16, 21, 3:11, 21, HAN 13:38-39) Want niet alleen zij die zonder kennis van de Wet gezondigd hebben, staan schuldig tegenover God, maar ook zij die met kennis van de Wet hebben gezondigd, zoals Paulus dat eerder ook benoemde. (ROM 2:12)

20 Daarom zal uit ‘werken van de wet’¹³ voor Hem geen vlees gerechtvaardigd worden; want door de Wet is er de correcte kennis van zonde.¹⁴ **21** Maar nu is naast de Wet (de Schrift/het Woord van God) de rechtvaardigheid van God geopenbaard, waarvan de Wet en de Profeten getuigen.¹⁵

¹³ In de toelichting kun je een uitleg vinden over de uitdrukking ‘werken van de wet’.

¹⁴ (ROM 7:7, PSA 19:8-10, 119:104-105, SPR 6:23)

¹⁵ De Wet getuigt samen met de Profeten van de rechtvaardige manier van handelen van God; naast dat ze getuigen van Gods rechtvaardigheid wanneer Hij vergeeft, geven ze ook inzicht in waarom het rechtvaardig is wanneer Hij hen die zich niet bekeren van hun wetsovertredingen zal veroordelen en vernietigen in de hel. (ZIE VERS 8)

¹⁶ Er is geen onderscheid tussen een besneden nakomeling van Abraham of een onbesneden uit de volken, wanneer zij zich bekeerd hebben van hun wetsovertredingen/zonden en hun geloofstrouw stellen in God en Zijn Gezalfde. (1KOR 7:19)

22 Namelijk de rechtvaardigheid van God, door de geloofstrouw van Jesjoea de Gezalfde, tot allen en over allen die door geloof trouw zijn aan Hem, want er is geen onderscheid.¹⁶

23 Want allen hebben gezondigd en schieten [daardoor] tekort in de heerlijkheid van God,¹⁷ **24** en worden uit Zijn genade, zonder te betalen,¹⁸ gerechtvaardigd door de loskoping die er is in de Gezalfde Jesjoea; **25** Hem heeft God publiekelijk getoond [als het] verzoeningsoffer, door geloof in Zijn bloed,¹⁹ omwille van onze vroegere²⁰ zonden die we hadden begaan in de tijd die God ons onder Zijn verdraagzaamheid heeft gegeven,²¹ **26** om Zijn rechtvaardigheid (Zijn rechtvaardige manier van handelen) te tonen in deze tegenwoordige tijd; opdat Hij rechtvaardig zou blijken te zijn [wanneer Hij] recht spreekt en rechtvaardigt diegene die uit de geloofstrouw van Jesjoea de Gezalfde is.

¹⁷ God heeft ons gemaakt om naar Zijn beeld te zijn, opdat wij naar waarheid Gods heerlijkheid zouden laten zien in deze wereld. Nu, God is volkomen goed, er is geen onrecht in Hem. (MAT 19:17, JAK 1:17) Daarom weerspiegelen wij God niet in waarheid en beschadigen we Zijn Naam, wanneer wij datgene doen wat slecht is. (ROM 2:24)

¹⁸ De prijs die moet worden betaald om de schade die wij door onze zonden bij God en Zijn schepping hebben aangericht te herstellen, ligt ver buiten ons bereik om daarin te kunnen voorzien. Hoe goed en hoeveel onze werken ook zouden zijn, ze kunnen verreweg nooit de schade bij God verzoenen.

¹⁹ Dit betekent niet dat er vergeving is door alleen te vertrouwen, zonder trouw te zijn. Dit is ook op te maken uit de rest van dit vers. Het Griekse en Aramese woord dat hier vertaald is met geloof, betekent ook trouw. (ZIE HET COMMENTAAR BIJ VERS 3:4B)

²⁰ (1TIM 1:12-13) De Bijbel spreekt niet dat we automatisch vergeven zijn van zonden die we misschien in de toekomst nog zullen doen. Toekomstige zonden moeten we ons altijd bekeren wanneer we daarin vallen. Als we ons daarvan niet bekeren, vinden we niet het leven terug. (JAK 5:19-20)

²¹ De tijd waarin God verdraagzaam was, is tijd die wij mensen ontvangen om tot inkeer te komen en ons te bekeren van onze zonden/daden van ontrouw. (ROM 2:4) Zonder te breken met het bewust zondigen schenkt God geen vergeving. (JOH 12:37-40, DAN 4:27, JAK 4:8) Gods Wet overtreden is zondigen. (1JOH 3:4, ROM 3:20, 7:7)

27 Waar is dan het roemen? Die is uitgesloten. Door welke wet (*onderwijs/leer*²²)? Die van werken?²³ Nee! Maar door de wet (*onderwijs/leer*²²) van de geloofstrouw. **28** Wij concluderen dan, dat de mens ‘uit de geloofstrouw’ gerechtvaardigd wordt²⁴ en niet ‘uit werken van de wet’. **29** Of is Hij alleen de God van de Joden en niet van de volken?²⁵ Ja, ook van de [andere] volken! **30** Omdat er werkelijk één God is, Die de besnedenen rechtvaardigen zal uit geloofstrouw, evenals de onbesnedenen uit geloofstrouw. **31A** Stellen we dan de Wet buiten werking door de geloofstrouw (*het geloof*)?²⁶

²² Zowel het Griekse woord νόμος (nomos), het Aramese woord נְמוּסָא (namoesa) als het Hebreeuwse woord תּוֹרָה (torah) betekenen naast “wet” ook “instructies/onderwijs of leer”. Gods geboden zijn ook de instructies in hoe rechtvaardig te leven, ze leren ons hoe Hij wil dat wij met elkaar leven. (DEU 4:8, 1TIM 1:5)

²³ Uit wat Paulus in zijn Galatenbrief heeft geschreven en de context waarin hij dit schrijft, is op te maken dat hij hier spreekt over de leer van de Farizeeën. Zij leren dat buiten het bloed van Jesjoea om, door fysiek deel te worden van het Joodse volk en te leven volgens de Joodse leefregels, deel heeft aan de belofte. Dit is wat Paulus met ‘uit werken’ / ‘uit werken van de wet’ bedoelt. Paulus heeft het er hier niet over dat we niet Gods Wet in acht moeten nemen, maar over een leer die Gods Wet verkeerd gebruikt.

²⁴ Voor meer informatie hierover kun je lezen in de studie; “De rechtvaardige zal leven door ..???..”

²⁵ Een soortgelijke vraag stelt Paulus iets verder in deze zelfde brief. (ROM 4:9) Deze vragen, die Paulus aan zijn Joodse broeders stelt, hebben alles te maken met wat er door de Farizeeërs onder het Joodse volk geleerd werd. Zij leerden namelijk dat wil iemand uit de volken deel hebben aan de belofte van Abraham (de rechtvaardiging), hij daarvoor eerst Jood moet worden, deel van Gods uitgekozen volk. Dit hield in dat diegene zich niet alleen moest bekeren van zijn slechte daden en volledig voor God moest gaan leven, maar ook besneden moest worden, zich schikken onder de Joodse autoriteit en gaan leven volgens de Joodse gebruiken. Door deze vraag is ook te zien dat de uitdrukking “uit werken van de wet” te maken heeft met het fysiek deel worden van het Joodse volk. In de bijbehorende studies kun je een uitleg vinden over de uitdrukking uit ‘werken van de wet’. [1.1](#)

²⁶ Deze vraag stelt Paulus, zodat wij nagaan of wat wij concluderen uit zijn woorden wel correct is. Als we uit Paulus’ uitleg iets anders zouden concluderen dan zijn antwoord op deze vraag, dan vatten wij hem verkeerd op. In het antwoord zien we dat Paulus absoluut niet wil dat we zijn woorden zouden interpreteren alsof we niet gehoorzaam moeten zijn aan Gods Wet. Dit maakt overduidelijk dat Paulus met de uitdrukking ‘uit werken van de wet’ niet waarschuwt voor het correct onderhouden van Gods Wet, maar voor een verkeerd gebruik ervan. (1TIM 1:8, MAT 23:1-3) De apostelen leren ook dat het geloof zonder werken dood is. (JAK 2:14) Een gelovige die de Wet in acht neemt, is niet slecht, dood of ontrouw, maar juist goed, levend en trouw. (JAK 2:8) Werken zijn noodzakelijk om geen dood geloof te hebben en niet verloren te gaan. Paulus schreef hiervoor ook:

☞ **ROMEINEN 2:6-7** “(God) Die iedereen zal vergelden naar zijn daden; aan hen die door te volharden in het doen van wat goed is [in Gods ogen], zoeken naar heerlijkheid, eer en onsterfelijkheid, aan hen geeft Hij het eeuwige leven.”

☞ **ROMEINEN 2:13** “Want niet zij die de Wet horen zijn immers rechtvaardig voor God, maar de daders van de Wet, [zij] zullen gerechtvaardigd worden.”

²⁷ Paulus bediscussieert niet zozeer of we nu wel of niet de Wet moeten gehoorzamen, maar het verdraaien en misbruiken ervan.

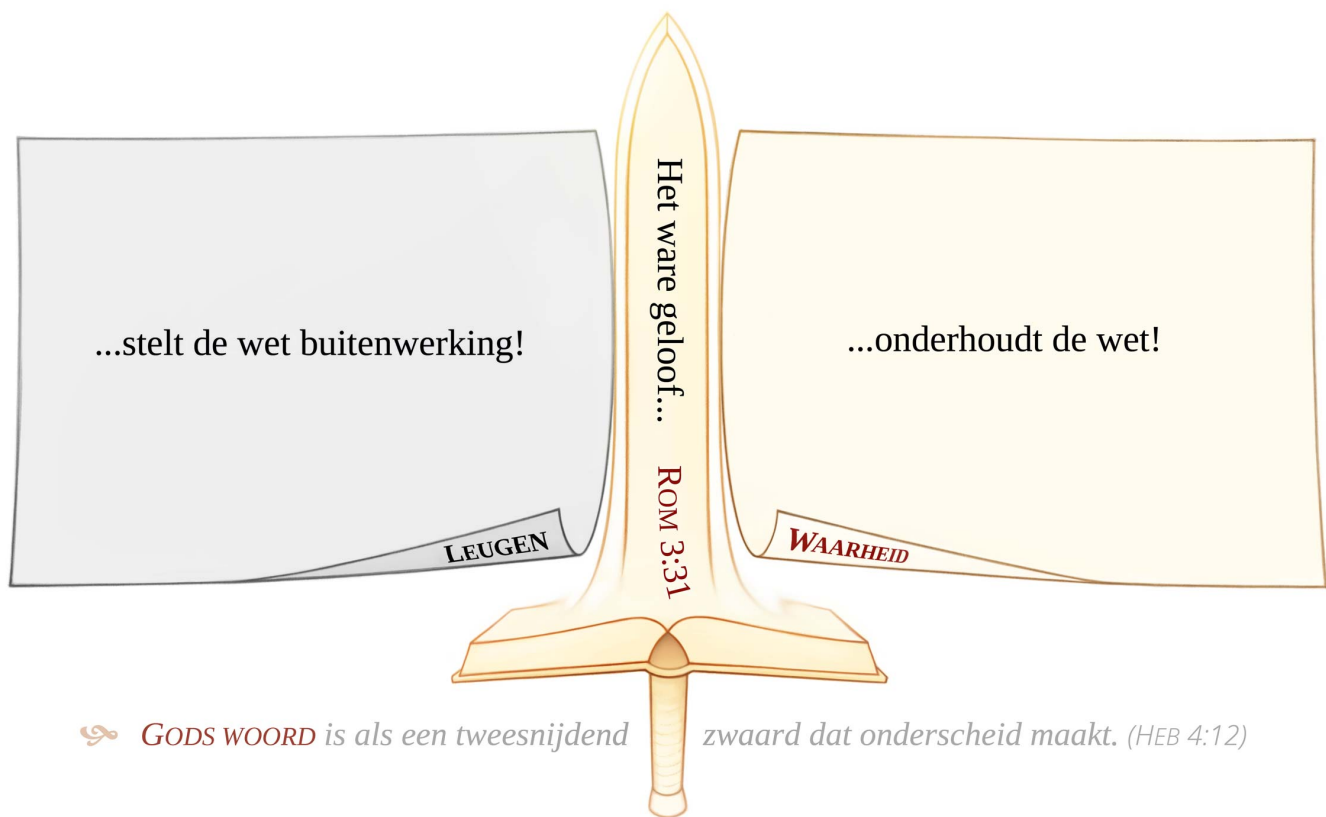
☞ **1 TIMOTHEÛS 1:8** “...wij weten dat de Wet goed is, als men die wettig hanteert.”

Dus niet als middel om daardoor gerechtvaardigd te worden, want dat is een onwettig gebruik ervan. Daarvoor heeft God Zijn Wet nooit gegeven. Paulus spreekt hier trouwens niet alleen over de 10 woorden (geboden) maar over al de woorden van God die Israël heeft ontvangen, de hele Wet. (ROM 3:1) Zoals Paulus hier tegen Joden in de eerste eeuw praat, zouden zij niet alleen aan de 10 woorden denken, maar aan de hele Wet.

31B Absoluut niet! Integendeel, wij onderhouden de Wet (bevestigen/doen/vervullen die).²⁷

Met deze woorden uit hoofdstuk 2 en 3 snijdt Paulus tussen dat wat naar de dood leidt en dat wat naar het leven. De zaken die Paulus in het begin van zijn brief tegenover elkaar zet, geven de kaders aan waarbinnen de daaropvolgende hoofdstukken geïnterpreteerd moeten worden. Het volgende zet hij hier tegenover elkaar:

DUISTERNIS/MIX	VS	LICHT/PUUR
- Ongehoorzaamheid aan de waarheid, maar gehoorzaam aan de ongerechtigheid (ROM 2:8) - Doen van wat slecht/kwaad is (ROM 2:8-9) - Zondigen (Wet overtreden) (ROM 2:12)		- Doen van wat goed is (ROM 2:7, 10) - Wet in acht nemen (ROM 2:13-15, 2:25-29, 3:31)
DOOD		LEVEN

STUDIEBIJLAGE

~WERKEN VAN DE WET~

Inleiding

De uitdrukking ‘werken van de wet’ heeft binnen de kerk tot veel verwarring geleid. Velen gebruiken Paulus' woorden om te beweren dat voor het kruis de mensen uit werken hun zaligheid moesten zien te verdienen bij God, maar dat het nu na het kruis alleen hoeft te geloven (in de zin van vertrouwen). Maar is dat werkelijk wat hij leert? Wanneer we zijn brieven lezen binnen de context van de eerste eeuw en de vragen die destijds speelden onder de gelovigen, ontstaat er een heel ander beeld. Met deze studie willen we je helpen deze zaak vanuit een ander perspectief te onderzoeken, zodat je kunt toetsen wat Paulus werkelijk met de uitdrukking ‘werken van de wet’ bedoelt.

Deze studie is gebaseerd op wat Paulus schrijft in hoofdstuk 2 & 3 van de Romeinen-brief. Het is aan te raden dat je eerst deze hoofdstukken hebt gelezen voordat je deze studie leest. Naast deze studie, die vrij beknopt is, hebben we over dit onderwerp nog een uitgebreidere studie geschreven vanuit het perspectief van de Galaten-brief. Deze raden we ook aan om te lezen om beter te kunnen toetsen wat Paulus bedoelt.

“Wij hebben Abraham als vader”

Uit de volgende twee Bijbelgedeeltes kunnen we opmaken dat er onder het volk geleerd werd, dat God de niet-Joden met een andere maatstaf oordeelt dan hen, het fysieke nageslacht van Abraham.

✎ (MATTHEÛS 3:7-10 HSV) Toen hij (*Johannes de Doper*) velen van de Farizeeën en Sadduceeën op zijn doop zag afkomen, zei hij tegen hen: Addereengebroad! Wie heeft u laten weten dat u moet vluchten voor de komende toorn? Breng dan vruchten voort in overeenstemming met de bekering, **en denk niet dat u bij uzelf kunt zeggen: Wij hebben Abraham als vader**; want ik zeg u dat God zelfs uit deze stenen voor Abraham kinderen kan verwekken. De bijl ligt zelfs al aan de wortel van de bomen; elke boom dan die geen goede vrucht voortbrengt, wordt omgehakt en in het vuur (*de hel/gehenna*) geworpen. (*Dit staat ook beschreven in LUKAS 3:7-10.*)

Waarom zouden de Farizeeën en Sadduceeën, in verband met Gods komende toorn, denken dat het wel goed zit, omdat zij Abraham als vader hebben? Toen Jesjoea¹ (Jezus) met ze sprak over wie een zondaar is en wie straks uit het huis/volk van God zal worden verwijderd, lezen we ook dat ze zich beroepen op het feit dat zij Abraham als vader hebben:

✎ (JOHANNES 8:39 BaZ) Zij antwoordden en zeiden tegen Hem: “**Abraham is onze vader.**” Jesjoea zei tegen hen: “Als jullie kinderen van Abraham waren, dan zouden jullie de werken van Abraham doen.”

Blijkbaar denken ze dat dit belangrijk is en dat het hen een voordeel of bescherming geeft.

In het huidige Judaïsme is er de leer van ‘Zechoet avot’ (verdienste van de voorvaders) en ‘Brit avot’ (verbond van de voorvaders)². Deze leer vertelt iets over waarom het voor hen zo belangrijk is om fysiek nageslacht van Abraham te zijn in relatie tot Gods genade en het beërven van de belofte. Het is wat genuanceerder dan we hier beschrijven, maar volgens ons komt het op het volgende neer. ‘Zechoet avot’ wordt vergeleken met een spirituele ‘erfenis’ of ‘bankrekening’: de aartsvaders (zoals Abraham, Isaak en Jacob) hebben door hun werken een overschot aan verdiensten opgebouwd, waar hun nageslacht in tijden van nood een beroep op kan doen. Dit geeft geen vrijbrief om te zondigen; de zondaar moet zich bekeren. Maar waar eigen verdienste tekortschiet, wordt dat aangevuld door de verdiensten van zijn voorvaders. Deze rechtvaardiging is gekoppeld aan het verbond ‘Brit avot’ waarbij men een beroep kan doen op de gerechtigheid van de voorvaders, zodat ze genade kunnen ontvangen van God. ‘Zechoet avot’ en ‘Brit avot’ zijn het theologische mechanisme waarmee latere generaties de goddelijke beloften aan de voorvaders (Abraham, Isaak en Jacob) erven, in het bijzonder de belofte van het beloofde land. Dit verband is niet louter genetisch of automatisch; het berust op het verbond (brit avot) en de bewuste identificatie van nakomelingen met het geloof en de daden van hun voorouders.³

In Midrasj Tehillim⁴ 6:1 zegt Rabbi Meir: “Geliefd is de besnijdenis, want de Heilige, geprezen

1 Jesjoea is de transliteratie van de naam van onze Verlosser. Door de discipelen werd Gods Zoon met die naam aan gesproken. De naam Jezus is pas vele jaren later ontstaan.

2 DIT ZIJN CONCEPTEN UIT DE RABBIJNSE LITERATUUR, DE GESCHRIFTEN DIE NA DE BIJBEL DOOR JOODSE GELEERDEN ROND DE VIJFDE EN ZESDE EEUW ZIJN OPGESTELD EN TOT OP HEDEN GEZAGHEBBEND ZIJN BINNEN HET JODENDOM.

3 VOOR MEER INFORMATIE KUN JE DE VOLGENDE ENGELSE WEBSITES BEKIJKEN [HTTPS://WWW.BETEMUNAH.ORG/MERIT.HTML](https://www.betemunah.org/merit.html), [HTTPS://JUDAISM.STACKEXCHANGE.COM/QUESTIONS/117434/HOW-DOES-ANCESTRAL-MERIT-WORK](https://judaism.stackexchange.com/questions/117434/how-does-ancestral-merit-work), EN [HTTPS://WWW.SEFARIA.ORG](https://www.sefaria.org).

4 RABBIJNSE COMMENTAREN OP DE PSALMEN.

zij Hij, heeft Abraham gezworen dat wie besneden is, niet naar gehenna⁵ (de hel) zal afdalen.” Bere-sjiet Rabbah 48:8 (als commentaar op Genesis 18:1) zegt Rabbi Levi: dat Abraham bij de poorten van de hel (gehenna) zit om te voorkomen dat een besneden Jood daarin afdaalt. Een soortgelijke uitspraak staat er in de Babylonische Talmoed⁶ (traktaat Eroe-vien 19a): dat Abraham bij de poorten van de hel (gehenna) zit om te voorkomen dat een Joodse zondaar daar aankomt, met uitzondering van wie opzettelijk gemeenschap heeft gehad met een niet-Joodse heidense vrouw. De Joden die zwaar zondigden redt Abraham dus niet; in plaats daarvan neemt hij de voorhuiden van onbesneden Joodse baby's die stierven vóór hun brit milah (besnijdenis, het verbondsteken) en ent die op deze Joodse zondaars. Hierdoor wordt de besneden staat van de zondaars tenietgedaan, waardoor ze van hun verbondsbescherming worden beroofd en ze gehenna (de hel) kunnen binnenkomen.

De volgende zegen wordt uitgesproken bij een besnijdenis: “Gezegend bent U, Heere onze God, Koning van het universum, U die de geliefde heiligt van de moederschoot, die Zijn verordening in het vlees zet, en zijn (Abrahams) nakomelingen verzegeld met het teken van het heilige verbond. Daarom, als een beloning hiervan, heeft de levende God, ons Deel, onze Rots, bepaald dat de geliefde van ons vlees gered wordt van de afgrond (gehenna/hel), vanwege het verbond dat Hij in ons vlees heeft aangebracht. Gezegend bent U, Heere, die het verbond maakt.”

Dit laat iets zien van wat het huidige rabbijns-judaïsme denkt, over het zijn van het nageslacht van Abraham en hun redding. Hoeveer deze leer teruggaat weten we niet precies, maar hierdoor krijgen we wel een idee van wat er achter de opmerking, “we hebben Abraham als vader”, van de Farizeeën en Sadduceeën kan zitten. Paulus, die als Farizeeër is opgeleid en zich daar met ijver voor heeft ingezet, kent het Farizeïsme door en door, en hij schrijft het volgende:

☞ (ROMEINEN 10:1-3 BaZ) Broeders en zusters, het verlangen van mijn hart en [mijn] smeekgebed aan God voor Israël, is voor hun zaligheid (*redding*). Want ik getuig voor hen dat zij ijver voor God hebben, maar niet overeenkomstig de correcte kennis. Want zij hebben de gerechtigheid van God niet gekend, maar **zij zochten hun eigen gerechtigheid te bewerken**, en daardoor hebben zij zich niet onderworpen aan de gerechtigheid van God.

Paulus schrijft hier dat mensen onder zijn volk, niet de correcte kennis hebben van wat God hen wil leren; dat zij hun eigen gerechtigheid zoeken te bewerken. Hierover spreekt Paulus ook eerder in de Romeinen-brief:

☞ (ROMEINEN 4:1-4 BaZ) Wat zullen wij dan zeggen, dat Abraham, onze vader, verkregen heeft naar het vlees? Want indien Abraham uit werken gerechtvaardigd is (*iets wat de Farizeeërs leren*), zo heeft hij roem, maar niet bij God. Want wat zegt de Schrift? En Abraham geloofde God, en het is hem tot rechtvaardigheid gerekend. Nu diegene die werkt (*om zijn eigen gerechtigheid tot stand te brengen, buiten Gods gerechtigheid en Zijn offer-Lam om*), wordt het loon niet toegerekend uit genade (*een niet te koop geschenk/een onverdiend geschenk*), maar uit schuld (*verdienste*).

In de Bijbel lezen we dat de Farizeeërs hun eigen overleveringen hebben, hun eigen leer, los van wat God hen door Zijn Wet en de Profeten wil leren. (MAR 7:7-13, MAT 23:) Over hen lezen we ook dat ze de besnijdenis als voorwaarde stellen voor iemand om deel te hebben aan de belofte. (HAN 15:1, GAL 6:12) Het dwingen te besnijden heeft alles te maken met dat zij leren dat iemand Joods moet zijn, wil die deel hebben aan de belofte. Zij zien iemand uit de volken, die zich bekeert en besneden wordt, niet meer als een vreemdeling, maar als een ware Jood en deel van het nageslacht van Abraham.

De Bijbel leert dat iemand uit de volken deel kan worden van het volk Israël. Denk aan Rachab en alle vreemdelingen die met de kinderen van Israël uit Egypte vertrokken. (JOZ 6:22-25, MAT 1:5) Maar dit wil niet gelijk zeggen dat besnijden een van de dingen is die iemand moet doen om deel te krijgen aan de belofte aan Abraham, in wie alle volken gezegend zullen worden. De gedachte dat iemand uit de volken eerst besneden moest worden (fysiek deel moest worden van het volk), was ook niet vreemd onder de Joodse volgelingen van Jesjoea. Over Petrus en zijn broeders lezen we het volgende

5 GEHENNA WORD IN DE NEDERLANDSE BIJBELS VERTAALT MET 'HEL', MAAR WAT ER OVER GEDACHT WORDT KAN VERSCHILLEN PER STROMING.

6 DE TALMOED IS EEN OMVANGRIJK WERK VAN RABBIJNSE DISCUSSIES EN WETGEVING, SAMENGESTELD TUSSEN DE 3E EN 6E EEUW NA CHRISTUS, DAT BINNEN HET JODENDOM ALS LEIDRAAD DIENT VOOR GELOOFSPRAKTIJK.

in Handelingen:

☞ (HANDELINGEN 10:28, 34-36 & 44-47 HSV) En hij (*Petrus*) zei tegen hen: U weet dat het een Joodse man niet toegestaan is om met iemand van een ander volk om te gaan of bij hem binnen te gaan; (*Dit is niet wat God leert maar een Joods gebruik*) maar God heeft mij laten zien dat ik niet moet zeggen over een mens (*onbesneden uit de volken*) of hij onrein of onheilig is (*door een visioen waarin mensen vergeleken werden met dieren*)... [...] ...En Petrus opende zijn mond en zei: “Waarlijk begrijp ik, dat God niet partijdig is (*niet alleen de besneden nakomelingen van Abraham aanneemt als Zijn kinderen*), **maar dat onder alle volken diegene die Hem vreest en doet wat recht is, aanvaardbaar is voor Hem** (*die neemt Hij aan*).” Dit is het woord dat Hij gezonden heeft tot de Israëlieten, waardoor Hij vrede verkondigt door Jesjoea de Gezalfde; Deze is de Heer van allen (*Jood en niet-Jood*)... [...] ...Terwijl Petrus deze woorden nog sprak, viel de Heilige Geest op allen die het Woord hoorden. En de gelovigen die van de besnijdenis waren, zovelen als er met Petrus waren meegekomen, **waren buiten zichzelf dat de gave van de Heilige Geest ook op mensen uit de volkeren uitgestort werd**, want zij hoorden hen spreken in vreemde talen en God grootmaken. (*De heilige Geest is het onderpand en getuigt dat iemand deel heeft aan de belofte. Dat iemand uit de volken die kon ontvangen was ongekend voor de Joodse besneden volgelingen van Christus, die waarschijnlijk van de Farizeeërs hadden geleerd dat alleen Joden de belofte konden ontvangen. Zij hadden in de jaren na de dood en opstanding van Christus dit nog nooit eerder gezien.*) Toen antwoordde Petrus: “Kan iemand soms het water weren, zodat deze mensen, die evenals wij de Heilige Geest ontvangen hebben, niet gedoopt zouden worden?”

Wanneer Petrus met zijn broeders terugkomt in Jeruzalem, lezen we over de reactie van andere Joodse broeders:

☞ (HANDELINGEN 11:1-5A & 11-18 BaZ) De apostelen en de broeders die in Judea waren, hoorden dat ook de mensen uit de volken het Woord van God aangenomen hadden. En toen Petrus naar Jeruzalem opgegaan was, onderzochten zij die van de besnijdenis waren (*gelovige Joden*), hem en zeiden: U bent binnengegaan bij mannen die onbesneden zijn, en u hebt met hen gegeten. Maar Petrus begon het hun in goede orde uiteen te zetten en zei: Ik was in de stad Joppe aan het bidden... [...] ...En zie, op dat moment stonden er drie mannen voor het huis, waar ik verbleef, die gezonden waren door Cornelius uit Cesarea. En de Geest zei tot mij, dat ik met hen mee moest gaan en niet twijfelen. En met mij gingen ook deze zes broeders, en wij zijn binnengegaan in het huis van de man. En hij vertelde ons, hoe hij een engel gezien had, die in zijn huis stond en tot hem zei: Zend mannen naar Joppe en ontbied Simon, die ook Petrus genoemd wordt; Die woorden tot je zal spreken, door welke jij en heel je huis zalig zullen worden (*leven, ZIE VERS 18*). En toen ik begon te spreken, viel de Heilige Geest op hen, gelijk ook op ons in het begin. En ik herinnerde mij de woorden van onze Meester, hoe Hij zei: “Johannes doopte wel met water, maar jullie zullen met de Heilige Geest gedoopt worden.” Als dan God dezelfde gave gegeven heeft aan hen die geloofstrouw stelden in onze Heer Jesjoea de Gezalfde, evenals aan ons, wie ben ik dan dat ik macht zou hebben om God tegen te houden? En toen zij (*de gelovige broeders die van de besnijdenis waren*) dit hoorden, waren zij gerustgesteld, en zij verheerlijkten God en zeiden: “God heeft dus ook aan de volken bekering geschonken [*die leidt*] tot het leven.”

Uit deze reactie kunnen we opmaken dat onder de discipelen van Christus in de eerste eeuw gedacht werd dat de belofte alleen voor de besneden Joden was. Nu, God heeft aan de nakomelingen van Abraham een voordeel gegeven, maar niet zoals sommigen onder het volk denken. (*ROM 3:1-2*)

Paulus waarschuwt: een hoorder zijn is niet genoeg

Door heel hoofdstuk 2 van de Romeinen-brief waarschuwt Paulus zijn gelovige Joodse broeders dat zij niet moeten denken dat zij onder Gods oordeel uit zullen komen en niet naar hun werken zullen worden geoordeeld. (*ROM 2:5-8*) Als zij zich niet volledig bekeren van hun ongehoorzaamheid aan

God en Zijn Wet, zullen ook zij geen deel hebben aan de belofte en de rechtvaardiging, maar zullen zij verloren gaan. (ROM 2:5, 8-9 & 12) In deze context leert Paulus hen het volgende:

✎ (ROMEINEN 2:6-7 BaZ) (God) Die iedereen (gelovigen en ongelovigen) zal vergelden naar zijn daden (werken). Aan hen die door te volharden in het **doen van het goede**, zoeken naar heerlijkheid, eer en onsterfelijkheid, aan hen geeft Hij **het eeuwige leven**. Maar wie eigenwijs zijn en niet de waarheid gehoorzamen, maar de onrechtvaardigheid (doen wat slecht is in Gods ogen), zal Hij vergelden met toorn en woede.

✎ (ROMEINEN 2:13 BaZ) Want niet zij die de Wet horen zijn immers rechtvaardig voor God, maar de daders van de Wet zullen gerechtvaardigd worden.

Paulus schrijft dit niet aan mensen uit de volken, maar aan zijn Joodse broeders die door God zijn uitgekozen om voor altijd Zijn Wet te onderhouden en door te geven. (EXO 20:5-6, 31:16, NUM 15:22-23, DEU 6:2, 29:15) Hij benoemt ook dat zij de Wet kennen (ROM 2:18), en hier waarschuwt hij hen: als zij alleen hoorders van de Wet zijn en geen daders, dan zijn zij voor God niet rechtvaardig (wandelen zij niet rechtvaardig) en zullen zij ook niet door Hem gerechtvaardigd worden en het eeuwige leven beërven.

Dat Paulus ervan overtuigd is dat de Wet in acht genomen moet worden, blijkt eveneens uit het voorbeeld dat hij direct daarna beschrijft. Hij legt uit dat wie van hen Gods Wet overtreedt, Zijn Naam lastert en geoordeeld zal worden door de mensen die wél de Wet in acht nemen, ook al zijn zij onbesneden. Om hen te helpen dit in te zien, stelt hij zijn Joodse broeders de vraag: "Wordt een onbesneden die de Wet in acht neemt en vervult, niet door God beschouwd als een besneden Jood?" (ROM 2:25-29) Paulus weet dat in hun ogen, wanneer iemand door God als een besneden Jood wordt beschouwd, diegene dan ook deel heeft aan de belofte met het eeuwige leven: de rechtvaardiging. Daarbij wijst Paulus hen erop dat wie de Wet in acht neemt, besneden is van hart. (ROM 2:28-29) Hiermee spreekt Paulus, die het Farizees⁷ judaïsme door en door kent, zijn broeders aan op een valse leer van de Farizeeën waarmee zij bekend zijn: de leer dat iemand uit de volken eerst Jood moet worden, wil diegene deel krijgen aan de belofte. En om Jood te worden moet elke man die uit de volken komt zich eerst laten besnijden. Daarom lezen we ook in de Bijbel dat Joden uit het Farizees Judaïsme dwingen om te besnijden. (GAL 2:3 & 6:12, HAN 15:1)

Wat betekent 'werken van de wet'?

In hoofdstuk 3 en 4 legt Paulus aan hen uit dat God door Zijn Wet of door de Profeten niet deze leer van de Farizeeërs leert, maar dat het gebaseerd is op een verkeerde interpretatie van de Schrift. (ROM 4:9-12) Hij begint met uit te leggen dat ook het Joodse volk schuldig staat tegenover God en niet moet denken dat het beter is dan de andere volken; net als zij is het doemwaardig. (ROM 3:9-20) Uit welk volk je ook komt: iedereen zal door God vergeven moeten worden. Daarna wijst Paulus zijn Joodse broeders erop dat alleen door de geloofstrouw van de Messias God ons kan rechtvaardigen. (ROM 3:21-26) En dat niemand zich kan beroemen op het feit dat hij fysiek nageslacht van Abraham is. (ROM 3:27-29) In deze context spreekt Paulus over het 'uit werken van de wet' zijn. Deze uitdrukking staat in directe relatie met de vraag: "Is God alleen de God van de Joden?" (ROM 3:28) En de vraag: "Is deze zaligspreking dan alleen voor de besnijdenis, of ook voor onbesnedenen?" (ROM 4:9) Met andere woorden: "Zal God alleen de Joden, het fysieke nageslacht van Abraham redden en niet iemand uit de andere volken? Moet iemand dan eerst een Jood worden?" 'Werken van de wet' verwijst niet alleen naar de gedachte dat iemand zijn eigen rechtvaardiging bij God zou moeten verdienen door extra daden van rechtvaardigheid, maar naar de valse leer dat iemand eerst Jood moet worden en zich moet houden aan Joodse/Farizee (door mensen bedachte) geboden. Met 'werken van de wet' wil Paulus absoluut niet leren dat Gods Wet niet meer in acht genomen hoeft te worden. (ROM 2:7-13, 25-27, 6:16-19 & 7:1) Dit maakt Paulus ook duidelijk wanneer hij aan het einde van hoofdstuk 3 zijn Joodse

7 DE FARIZEEËN WAREN EEN INVLOEDRIJKE RELIGIEUZE STROMING BINNEN HET JODENDOM TEN TIJDE VAN PAULUS. HIJ WAS ZELF OOK OPGELEID ALS FARIZEEËR (FIL. 3:5,) EN KENDE HUN LEERSTELLINGEN VAN BINNENUIT.

broeders vraagt om over het antwoord op de volgende vraag na te denken:

☞ (ROMEINEN 3:31A BaZ) Stellen we dan de Wet buiten werking door de geloofstrouw (*het geloof*)?

Paulus beantwoordt zelf ook deze vraag:

☞ (ROMEINEN 3:31B BaZ) Absoluut niet! Integendeel, wij onderhouden de Wet (*bevestigen/doen/vervullen die*).

Rechtvaardiging is een geschenk, geen verdienste

Wanneer Paulus leert dat alleen de daders van de Wet gerechtvaardigd worden, moeten we daar niet uit concluderen dat wij uit werken van de Wet onze zaligheid zouden kunnen of moeten verdienen. In de Galaten- en Romeinen-brief corrigeert Paulus de gedachte dat rechtvaardiging ooit te ontvangen zou zijn door de Wet in acht te nemen. (ROM 2:19-22, GAL 2:15-16, 21, 3:11 & 21) Hij legt uit dat dit nooit de functie van de Wet is geweest, maar dat een belangrijke functie van de Wet is om ons te onderwijzen in wat rechtvaardig is en wat zonde is. (ROM. 3:20 & 7:7) Dit is één van de belangrijke redenen waarom God niet alleen Zijn woorden, maar ook Zijn Geest en Zijn Gezalfde in de wereld gezonden heeft. (JOH 7:7, 12:40 & 16:8, JAK 4:8, 1JOH 1:7, PSA 19:8) God wil ons mensen namelijk helpen inzien door welke daden wij tegen Hem zondigen en ons van Hem verwijderen. Dit doet Hij uiteraard uit liefde, in de hoop dat wij zouden weten wat de slechte werken zijn waarvan we ons moeten bekeren, zodat Hij ons kan vergeven en rechtvaardigen. Het ontvangen van de belofte blijft een niet te verdienen geschenk uit genade: iets dat God alleen schenkt op basis van het perfecte offer dat Zijn Zoon gebracht heeft. Buiten Zijn bloed om bestaat er geen vergeving.

Zoals we net schreven: ook voordat Gods Zoon de straf voor de zonden van Zijn volk droeg, was er niet de mogelijkheid om uit werken gerechtvaardigd te worden van vroegere wetsovertredingen. (ROM 2:19-22, GAL 2:15-16, 21, 3:11 & 21) Het bloed van dieren heeft dat nooit bij God kunnen bewerken. (HEB 10:4) Jesjoea moest ook sterven voor de zonden van Abraham, David en ieder mens die vóór Christus leefde. Hij is werkelijk de enige weg naar de Vader.⁸ (JOH 14:6)

Besnedenen en onbesnedenen samen Gods volk

Dat sommige Joden eisen dat iemand fysiek besneden moet zijn, is niet geheel onlogisch, gezien het feit dat God Abraham en zijn nageslacht in verband met de belofte ernstig heeft opgedragen om niet nalatig te worden wat betreft de besnijdenis. (GEN. 17:9-14) Maar Paulus pleit met zijn volk, en onderbouwt in zijn schrijven, dat Gods Wet niet eist dat de onbesnedenen uit de volken zich eerst moeten laten besnijden om deel te krijgen aan de belofte. God gebiedt in de Wet van Mozes⁹ niet dat een vreemdeling verplicht besneden moet zijn om in het land en onder het volk te kunnen wonen. Wel eist God dat diegene zich houdt aan de Wet die Hij gegeven heeft. (DEU 18:9-14, 16:10-11, 26:1-11, 31:12, NUM 15:13-16, 19:10, 22-26, LEV 16:29, 17:12, 18:26, 24:16-22) De vreemdeling die bij het volk wil horen, mag geen afgodendienaar zijn en moet de God van Abraham in heiligheid dienen. (NUM 15:30-31) De Wet van Mozes is de door God gegeven grondwet voor Israël en moet in het land in acht genomen worden.

Dat Paulus ervoor pleit dat de onbesnedene zich niet hoeft te laten besnijden om deel te worden van Gods volk en deel te krijgen aan de belofte, betekent niet dat hij daarmee ook wil zeggen dat zijn volk, het nageslacht van Abraham, hun kinderen niet meer moet besnijden. Integendeel: door wat er

⁸ VOOR MEER INFORMATIE HIEROVER KUN JE VINDEN IN DE STUDIE "RECHTVAARDIGING IS ER NOOIT GEWEEST UIT VERDIENSTE", DIE OPGENOMEN IS IN HET BOEK "GALATEN ALS ZWAARD". WE HOPEN DIT BOEK BINNENKORT, ZOWEL ONLINE ALS E-BOOK AAN TE KUNNEN BIJEN, ALS OOK IN EEN GEDRUKTE BOEKVORM.

⁹ Met 'de Wet van Mozes' (ook wel Torah genoemd) worden de eerste vijf boeken van de Bijbel bedoeld, waarin God aan Israël Zijn geboden, rechtspraak en leefregels geeft.

in Handelingen 21:21-24 opgeschreven staat, kunnen we begrijpen dat Paulus dit zeker niet leerde. Dat Paulus zou leren dat zijn Joodse broeders hun zonen niet meer moeten besnijden, is een onjuiste opvatting. We lezen ook in Romeinen 2:25 en 3:1 dat Paulus leert dat het werkelijk een voordeel heeft om een besneden/Jood te zijn ten opzichte van een onbesneden buitenlander. (ROM 9:4)

Eén volk, verschillende roepingen

Het volgende schrijft Paulus aan de gemeente in Korinthe:

☞ (1 KORINTHE 7:18-20 BaZ) Is iemand als besnedene geroepen, laat hij [dat dan] niet ongedaan maken; is iemand als onbesnedene geroepen, laat hij zich dan niet besnijden. Besneden zijn of onbesneden zijn, daar gaat het niet [zo zeer] om, maar het onderhouden van Gods geboden. Laat een ieder in de roeping blijven waarin hij was geroepen.

Het nageslacht van Israël heeft net een andere roeping/opdracht van God dan de bekeerlingen uit de andere volken. Maar toch horen ze bij elkaar. De vreemdeling wordt ingeënt op Israël.¹⁰ (ROM 11:17-18, EFE 2:11-12, ROM 9:4, JER 31:33) Samen zijn ze één volk met één grondwet. Ook hebben ze hetzelfde doel, maar met een iets verschillende roeping/opdracht in wat God door hun levens wil verkondigen.

Het volgende heeft God het nageslacht van Abraham opgeroepen te doen, al hun generaties door:

☞ (GENESIS 17:11-13 HSV) U moet het vlees van uw voorhuid laten besnijden en dat zal een teken zijn van het verbond tussen Mij en u. Elk kind bij u van acht dagen oud, al wie mannelijk is, moet besneden worden, al uw generaties door: degene die in uw huis geboren is én degene die van enige vreemdeling voor geld gekocht is, die niet tot uw nageslacht behoort. Degene die in uw huis geboren is én degene die met uw geld gekocht is, moeten zeker besneden worden. Zo zal Mijn verbond in uw vlees tot een eeuwig verbond zijn.

De besnijdenis is het teken, niet van het Sinaï-verbond, maar van het verbond van de belofte met Abraham. Het is goed om daarbij te beseffen dat Gods Zoon dit verbond met Abraham heeft bevestigd met Zijn bloed. (GAL 3:13-16, 2KOR 1:20)

Door het fysieke nageslacht van Abraham op te dragen zich al hun generaties door te besnijden, vertelt God door deze fysieke opdracht over de belangrijke geestelijke realiteit: dat het hart besneden moet worden, wil iemand deel worden van het ware nageslacht van Abraham en deel hebben aan de belofte. Het fysiek uitgekozen zijn en het teken van de besnijdenis dragen is belangrijk en geeft werkelijk een voordeel (ROM 2:25, 3:1 & 9:4), maar het is een schaduwbeeld, een onderwijzing van het geestelijke, niet de geestelijke werkelijkheid zelf. Als we uitwendig van vlees besneden zijn op de achtste dag na onze geboorte, zegt dat niets over of we ook van hart besneden zijn. Daarom schreef Paulus ook: "Niet hij is een Jood die het uitwendig is, maar hij is een Jood die het in het verborgen is; die van de besnijdenis van het hart." (ROM 2:26-29 & 9:6-10) Wie is er dan werkelijk een Jood? Wie heeft er dan werkelijk deel aan Gods volk en de belofte, volgens Paulus? Hieruit volgt dat de besnijdenis van het hart noodzakelijk is om deel te hebben aan de belofte, voor zowel wie een besneden Jood is als zij die zich bekeren uit de volken.

De tweede getuige, waardoor God verkondigt dat het draait om een besneden hart, geeft Hij door de onbesneden godvrezende vreemdeling toe te staan om onder Zijn volk te wonen in het land dat deel is van de belofte aan Abraham. (LEV 19:33-34A, JES 56:3, HAND 10:34-35) God liet ook Abraham voor een lange tijd als onbesneden vreemdeling daarin verblijven. (GEN 15:18) Ook voordat Abraham zich van God moest laten besnijden, had hij zijn land en familie verlaten en werd hij een Hebreeër genoemd. (GEN 14:13) Als onbesnedene werd zijn אָמָן (aman)¹¹ (geloof/trouw) hem toegerekend tot gerechtigheid.

10 PAULUS GEBRUIKT IN ROMEINEN 11 HET BEELD VAN EEN OLIJFBOOM: ISRAËL IS DE BOOM, EN GELOVIGEN UIT DE VOLKEN WORDEN ALS WILDE TAKKEN OP DIE BOOM GEËNT. ZE DELEN IN DEZELFDE WORTEL EN SAPPEN (1KOR 10:1-6, HEB 4:2), MAAR VERVANGEN DE OORSPRONKELIJKE BOOM NIET.

11 Dit is een Hebreeuws woord dat in de grondtekst van Genesis 15:6 staat.

(GEN 15:6, NEH 9:7-8, JAK 2:22-23) Door Jesaja heeft God gesproken dat de vreemdeling en de ontmande – deze twee die niet besneden zijn – toch deel hebben aan de belofte wanneer zij daders zijn van de Wet. (JES 56:1-8) Door de onbesneden, godvrezende vreemdeling niet te verplichten zich te besnijden en toch toe te staan in het beloofde land te wonen, vertelt God vanuit een ander perspectief over Zijn koninkrijk. Waarschijnlijk vooral voor het Joodse volk laat God door de vreemdeling zien dat het gaat om een besneden hart: een hart dat verlangt om God met alles te dienen en zich volledig geeft om Zijn geboden daarin te laten schrijven. Iemand die wil wandelen in de voetsporen van Abraham en, net als David (die een ware zoon van Abraham was), vreugde vindt in Gods Wet en ernaar streeft die te vervullen. (DEU 10:16, ROM 2:26-29, 4:12) Als God tegen een onbesnedene van wie het hart besneden is zou zeggen: "Ik wil dat je je besnijdt", dan zou hij net als Abraham reageren en zich laten besnijden. (1KOR 7:19)

Deze twee, de besneden Joden en de onbesneden bekeerlingen uit de volken, zijn twee belangrijke getuigen die God geeft om vanuit twee verschillende perspectieven één en dezelfde geestelijke waarheid te kunnen overdenken en begrijpen. Door ons twee perspectieven te geven, geeft God ons de mogelijkheid om ons begrip van het ene perspectief te toetsen met het andere. Het is Gods verlangen dat we de waarheid correct verstaan. Als één perspectief niet pas bij het andere, dan zijn we nog niet tot de juiste conclusie gekomen.

Onze conclusie

Rechtvaardiging is er nooit geweest uit eigen verdienste, niet voor de Jood en niet voor de bekeerling uit de volken. Het is een geschenk, mogelijk gemaakt door het offer van Gods Zoon. Tegelijkertijd leert Paulus nergens dat de Wet daarom niet meer in acht genomen hoeft te worden. Het draait om een besneden hart: een hart dat verlangt Gods geboden te bewaren en in de voetsporen van Abraham te wandelen. 'Werken van de wet' is geen afwijzing van gehoorzaamheid, maar een afwijzing van de gedachte dat fysieke afkomst of rituele handelingen op zichzelf iemand rechtvaardig maken voor God.

Bedankt voor het lezen. Meer informatie kun je vinden op de website: Bijbel-Zwaard.nl

In de toekomst hopen we ook het boek 'Galaten als Zwaard' uit te brengen, waarin vanuit de Galatenbrief in detail uitgelegd wordt wat Paulus bedoelt met de uitdrukking 'werken van de wet'.